

Ankenævnet for Forsikring

Den 25. september 2024 blev i sag nr. 101601:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har husejerforsikring. I klageskema af 30/4 2024 har klageren bl.a. anført:

"Huset er skadet af varmt vand fra rørbrud i lofttrum. (se besked fra Tryg 7-12-23). Rørene i loftsrummet forsyner radiatorer med varmt vand. Radiatorerne sidder i huset under loftsrummet. Enighed om at der er tale om frostsprængninger i uisoleret lofttrum. (se besked fra Tryg 7-12-23 og 5-2-24)

Tryg's begrundelse for afslag er utilstrækkelig opvarmning af huset. Skaden er sket i et uisoleret lofttrum og altså uden for husets sikring mod kulde. Når jeg kigger i mine forsikringsbetingelser 5.2 vejrskader (hvor Tryg mener at skaden hører hjemme, se afslag 3-4-24) finder jeg 2 steder hvor frostsprængning er nævnt. Første sted er under 'Forsikringen dækker skader som følge af:'. Her er

der skrevet 'frostsprængninger i rør, der tilfører de forsikrede bygninger vand eller varme samt skader som følge af frostsprængninger i indendørs røranlæg og forbundne installationer.' Rør der forsyner mit hus med varme er altså i udgangspunktet dækket mod frostsprængning. Andet sted er under punktet 'Forsikringen dækker ikke:' i første line under dette punkt står der 'frostsprængninger i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmet' Da min skade er i et uisoleret lofttrum gælder denne undtagelse ikke. Et uisoleret lofttrum mener jeg ikke kan defineres som et 'lokale'. Dette finder jeg opbakning til i flere tidligere kendelser. F.eks. sag 97341, 67.151 og 63.400. Jeg når således frem til, at min skade burde være dækket af Tryg og håber på nævnets medhold.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At Tryg erkender at min frostskaade i lofttrum ikke kan afvises med begrundelse i undtagelsen 'frostsprængninger i lokaler, der ikke tilstrækkeligt opvarmede' da et lofttrum ikke er et lokale. (under pkt. 5.2.1 Vejrskaade i forsikringsbetingelser nr. 1809)."

Selskabet har den 22/5 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Der klages over at selskabet ikke kan tilbyde dækning for den frostsprængning, der er sket på klagerens ejendom.

Skaden skal vurderes over klagerens husforsikring, der er tegnet med betingelser 1809.

Polisen fremlægges som Bilag 1 og betingelserne fremlægges som **Bilag 2**.

2.0 Kort sagsfremstilling

Den 7. december 2023 anmeldte klageren, at der var sket brud på et synligt varmerør, samt at der var følgeskader efter dette. Anmeldelsen fremlægges som **Bilag 3**.

Selskabets sagsbehandler var senere på dagen i telefonisk kontakt med klageren. Under denne samtale blev det oplyst, at der var tale om et fjernvarmerør, der var brudt på. Ejendommen er normalt lejet ud af klageren; men på daværende tidspunkt var der ikke en lejer. Referat fremlægges som **Bilag 4**.

Efter samtalen rekvirerede selskabet et skadeservicefirma, ligesom selskabets taksator foretog en besigtigelse af ejendommen.

Selskabet modtog en række fotos fra klageren. Billederne fremlægges som **Bilag 5**.

I forbindelse med sin besigtigelse optog taksatoren en lang række billeder. Disse fremlægges om **Bilag 6**.

På baggrund af sine observationer sendte taksatoren den 7. december 2023 en mail til klageren, og i denne mail meddelte taksatoren, at der var konstateret mindst 2 frostsprængninger på varmerørene i loftsrummet, men at der sikkert var flere.

Endvidere henledte taksatoren klagerens opmærksomhed på betingelsernes pkt. 5.2 om frostsprængning. Taksatoren anmodede om yderligere oplysninger fra klageren, herunder varmekonsumet de sidste 2 år, 2022 og 2023 til og med samme dag. Mailen fremlægges som **bilag 7**.

Samme dag modtog taksator en mail fra klageren, hvori det blev oplyst, at klageren havde været i kontakt med lejereren, der skulle have oplyst, at der var varme i ejendommen. Samtidig oplyste klageren, at de ikke kunne fremsende oplysninger om varmekonsumet de seneste 2 år, da de ikke havde adgang til disse oplysninger. Mailen fremlægges som **Bilag 8**.

Den 8. december 2023 fremsendte klageren en udtalelse fra lejereren af ejendommen. Af udtalelsen

fremgår det blandt andet, at der efter lejerens opfattelse måtte have været tilstrækkeligt opvarmet i ejendommen. Klagerens mail fremlægges som Bilag 9, og lejerens skriftlige redegørelse fremlægges som **Bilag 9a**.

Senere samme dag modtog selskabet udskrift af forbruget på ejendommen. Opgørelse over forbruget for december 2023 fremlægges som Bilag 10 mens oversigten over forbruget november 2023 fremlægges som **bilag 11**.

Ligeledes den 8. december 2023 bekræftede taksatoren modtagelsen af oplysningerne omkring forbruget, og meddelte samtidig, at selskabet ville undersøge det nærmere og derefter vende tilbage til kunden.

Selskabet forsøgte at få yderligere oplysninger omkring varmekonsumet, samt tidspunktet for vandspildet via klagerens varmeleverandør; men denne ville ikke videregive sådanne oplysninger, hvorfor selskabet den 12. december 2023 sendte en mail til klageren. Mailen fremlægges som **Bilag 12**.

I mailen anmodede selskabet klageren om at indhente oplysningerne, og samtidig gav taksatoren nogle råd til klageren i relation til det videre forløb i forhold til selve ejendommen.

Den 13. december 2023 modtog selskabet en mail fra klageren, og med mailen fulgte de oplysninger omkring forbruget, som selskabet havde efterlyst. Mailen fremlægges som **Bilag 13**, og forbruget fremlægges som **Bilag 13a**.

Selskabet sendte 15. december 2023 en mail til klageren, hvori selskabet meddelte, at der ikke var dækning for skaden over den tegnede Husforsikringen.

Baggrunden for denne vurdering var, at ejendommen ikke havde været tilstrækkelig opvarmet, hvorfor røret med fjernvarmevand frostsprængte.

Med mailen fulgte bilag i form af skemaer over varmekonsum sammenholdt med udendørstemperaturen, samt billeder af radiatorventilernes position. Mailen fremlægges som Bilag 14, bilaget fremlægges som Bilag 14a.

Den 18. december 2023 modtog selskabet en mail fra klageren, hvori klageren gjorde indsigelser mod den trufne afgørelse. Mailen fremlægges som **Bilag 15**.

Dagen efter modtog selskabet endnu en mail fra klageren, og med mailen fulgte et bilag, der markerer de steder i betingelserne, som mailen henviser til. Mailen fremlægges som **Bilag 16**, og bilaget fremlægges som Bilag 16a.

Denne henvendelse besvarede selskabet den 20. december 2023, hvor selskabet meddelte, at det ville lade rådgivningsfirmaet ... foretage en besigtigelse af ejendommen. Med mailen fulgte en rapport fra et skadeservicefirma. Mailen fremlægges som **Bilag 17**, bilaget som **Bilag 17a**.

Rådgivningsfirmaet sendte en mail til klageren den 20. december 2023, og af mailen fremgår det, at der forventes besigtigelse mellem jul og nytår. Mailen fremlægges som **Bilag 18**.

På baggrund af en henvendelse fra klageren om, hvorledes denne skulle forholde sig frem til, at der forelå en vurdering fra rådgivningsfirmaet, sendte selskabet den 20. december 2023 en mail til klageren vedrørende hvilke tiltag, der var foretaget på ejendommen. Mailen fremlægges som **Bilag 19**.

Den 21. december 2023 modtog selskabet en mail fra klageren, hvori klageren uddyber sine synspunkter i relation til uenigheden med selskabet. Mailen fremlægges som **Bilag 20**.

Rådgivningsfirmaet forsøgte at foretage en besigtigelse den 27. december 2023; men da det ikke var muligt at komme sikkert op på loftet, måtte den besigtigelsen udskydes.

Den 9. januar 2024 sendte klageren en mail til selskabet, og med mailen fulgte nævnets kendelse nr. 63.400. Klageren oplyste i mailen, at efter klagerens opfattelse underbyggede denne kendelse hans opfattelse. Kendelsen fremlægges som **Bilag 21**.

Denne henvendelse besvarede taksatoren den 15. januar 2024, og i besvarelsen henviste taksatoren til nævnets kendelse nr. 97180. Mailen fremlægges som Bilag 22, og kendelsen fremlægges som Bilag **22a**.

Ligeledes den 15. januar 2024 modtog selskabet en mail fra klageren, hvori han uddybede sin opfattelse af, at forholdet skulle være omfattet af forsikringen. Mailen fremlægges som **Bilag 23**.

Selskabet afventede på dette tidspunkt rapporten fra rådgivningsfirmaet, men den 30. januar 2024 modtog selskabet en ny mail fra klageren, hvori klageren udtrykte sin utryghed i relation til sagens behandling. Mailen fremlægges som **Bilag 24**.

Denne mail besvarede taksatoren den 1. februar 2024, og i mailen meddelte taksatoren, at den samtale mellem rådgiveren og selskabets specialister alene vedrørte hvilke data, der skulle med i rapporten. Mailen fremlægges som **Bilag 25**.

Den 5. februar 2024 anmodede klageren selskabet om at sende det materiale, som der tidligere var sendt til rådgiveren. Mailen fremlægges som **Bilag 26**.

Samme dag sendte selskabet en mail til klageren, og med mailen fulgte rapporten fra rådgivningsfirmaet.

I mailen fastholdt taksatoren, at der ikke var tale om en dækningsberettigende skade, idet ejendommen ikke har været tilstrækkelig opvarmet. Mailen fremlægges som **Bilag 27**.

Rapporten udarbejdet af rådgivningsfirmaet fremlægges som Bilag 28, mens skitse over ejendommen med angivelse af radiatorventilers indstilling fremlægges som **Bilag 29**.

Mailen afsluttede med en henvisning til selskabets klageansvarlige afdeling.

Klageren anmodede om aktindsigt, hvilket blev givet, og den 13. februar 2024 rettede klageren henvendelse til den klageansvarlige afdeling. Henvendelsen fremlægges som **Bilag 30**.

Denne henvendelse besvarede den klageansvarlige afdeling den 3. april 2024, hvor selskabet fastholdt de tidligere truffe afgørelser. Denne besvarelse fremlægges som **Bilag 31**.

Herefter blev sagen indbragt for nævnet.

4.0 betingelserne

Forholdet skal vurderes ud fra betingelsernes pkt. 5.2, hvoraf følgende blandt andet fremgår:

'Forsikringen dækker skader som følge af:

- *Frostsprængning i rør, der tilfører de forsikrede bygninger vand eller varme samt skader som følge af frostsprængninger i indendørs røranlæg og forbundne installationer.'*

'Forsikringen dækker ikke:

- *Frostsprængninger i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmede, medmindre skaden skyldes tilfældigt svigtende varmforsyning.'*

5.0 lovregel

Af forsikringsaftalelovens § 51 fremgår blandt andet følgende:

'Der i forsikringsaftalen pålæg om forholdsregler, der før forsikringsbegivenhedens indtræden skal iagttages for at forebygge denne eller formindske skadens omfang, og den sikrede eller nogen, hvem det påhviler at påse forskrifternes gennemførelse, gjort sig skyldig i forsømmelse med hensyn til overholdelsen af sådant pålæg, har den sikrede kun krav mod selskabet, når og for så vidt det må anses godtgjort, at forsikringsbegivenhedens indtræden eller omfang ikke skyldes overtrædelsen af disse forskrifter.'

6.0 Selskabets vurdering.

Af de foreliggende oplysninger fremgår det blandt andet, at klageren den 7. december 2023 anmeldte, at der var sket vandskade i ejendommen, samt at årsagen hertil var brud på synligt varmerør, jf. sagens **bilag 3**.

Ejendommen, der er en udlejningsejendom, var ikke beboet, men den nye lejer var i færd med at istandsætte ejendommen.

Selskabets taksator besigtigede ejendommen samme dag, og tog i den forbindelse en række fotos, der er fremlagt som **Bilag 6**.

Af disse fotos kan det konstateres, at utæthederne er opstået på et varmerør, der er placeret i loftet over isoleringen mellem loftsgulvet og beboelsen. Der er ingen isolering ud mod tagbelægningen.

Det fremgår endvidere af billederne, at der er opstået længere revner i rørene, samt at der kunne konstateres en udbuling af røret i umiddelbar nærhed af revnen.

Såvel revnen som udbulingen er typiske tegn på, at der er sket en frostsprængning af røret.

Det fremgår endvidere af de foreliggende oplysninger, at ejendommen er varmforsynet med to forskellige rørføringer, hvor den ene går gennem kælderen, mens den forsyning, hvor frostsprængningen er sket, går over loftet.

Ved selskabets besigtigelse af ejendommen kunne det blandt andet konstateres, at radiatorerne i værelserne stod på frostfri, hvilket typisk svarer til en temperatur på maksimalt 7 grader Celsius. Radiatorventilerne stod i stuen stod mellem 1 og 3, hvilket svarer til omkring 15 grader celsius. De nævnte temperaturer fremgår af varmemeforbrugsrapporten fremlagt som **Bilag 28**

I sagens Bilag 14a, har taksatoren opstillet varmemeforbruget i forhold til udetemperaturen for perioden 24. november 2023 og frem til 7. december 2023.

Af den opstilling kan det blandt andet konstateres, at der den 23. november i flere omgange af en time ad gangen ikke er anvendt energi til opvarmning af ejendommen, uagtet at udetemperaturen

på tidspunkterne lå omkring 5 grader Celsius. Omkring kl. 21 den pågældende dag steg varmekonsumet markant, selvom temperaturen kun var faldet et par grader.

Endvidere kan det konstateres, at der har været anvendt 2 KWH op til 8 KWH til energiforbrug uden der har været temperaturudsving. Dette skulle efter selskabets interne rådgiver indikere, at varmerør har været frosset til, men at der er enkelte strenger, der har kunnet trække varme, uden til det frosne vand i rørene har medført en frostsprængning.

Når udetemperaturen stiger til lige over frysepunktet den 5. december 2023, kommer der hul igennem et varmerør mellem klokken 21 og 22, hvor forbruget stiger til 31 KWH. Herefter er der en prop af is, der åbner sig for vandudstrømning i huset kl. 22.

Vandudstrømningen har ud fra det foreliggende foregået i perioden fra 5. december kl. 22 til 7. december klokken 8. Jfr. i det hele forklaringen i **Bilag 14**.

Denne vurdering er underbygget af sagens bilag 29, hvoraf det fremgår, at varmerøret over loftet skulle levere varme til det område, hvor værelserne er, og hvor radiatorerne stod på frostfri.

I stuen hvor ventilerne stod mellem 1 og 3 blev varmen leveret af et rør, der gik gennem krybekælderen.

Det fremgår endvidere, at dørene til værelserne havde stået åben, hvorved varmen fra stuen har fordelt sig til værelserne. Dette har medført, at værelserne ikke har trukket på det varme vand i rørene over loftet, og der har derfor ikke været flow på vandet i rørene.

Ud fra de foreliggende oplysninger herunder opgørelserne i sagens bilag 28, finder selskabet, at årsagen til frostsprængningen skal findes i, at ejendommen generelt – og i særdeleshed i værelserne – ikke har været tilstrækkeligt opvarmet.

I henhold til betingelserne dækker forsikringen ikke frostsprængninger i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmede, medmindre skaden skyldes tilfældigt svigtende varmekørsyning.

Det er selskabet opfattelse, at denne undtagelse for dækningen må finde anvendelse i denne sag, hvor der generelt ikke har været den varme på ejendommen, som skulle til for at sikre mod frostsprængninger.

Det er fortsat selskabet opfattelse, at Ankenævnets kendelse nr. 97180 af 2. marts 2022 er direkte sammenlignelig med nærværende sag i forhold til rørets placering, nemlig i et loftsrum på den kolde side af isoleringen.

I den kendelse fandt nævnet, at det ikke kunne kritiseres, at selskabet havde afvist dækningen under henvisning til, at der var sket frostsprængning i lokale, der ikke var tilstrækkelig opvarmet.

Af nævnets præmisser i sagen lagde nævnet blandt andet vægt på, at vandrøret var placeret på den kolde side af isoleringen, samt at der var en absolut minimumstemperatur på -6,6 grader Celsius i området

I nærværende sag er røret ligeledes placeret i et loftsrum over isoleringen. Udetemperaturen har i perioder ligger på minus 10 grader og derunder. Der har i perioden fra 26. november 2022 og til 5. januar 2022 været dagsfrost, hvor udetemperaturen i perioder er faldet til under minus 15 grader.

Ovennævnte kendelse er i overensstemmelse med Nævnets kendelse 60.465. I den sag var der tale om et rør i et loftsrum, der ikke var og ikke kunne opvarmes.

Af kendelsens præmisser fremgår blandt andet følgende:

'Nævnet finder på det foreliggende grundlag at kunne lægge til grund, at vandskaden opstod som følge af en frostsprængning i forsikringsbetingelsernes forstand.

Nævnet kan endvidere lægge til grund, at frostsprængningen skete som følge af, at lokallet, hvori installationen befandt sig, ikke var opvarmet, ligesom den varme, de underliggende lokaler har afgivet, har været utilstrækkelig til at forhindre frostsprængningen.

Bestemmelsen i forsikringsbetingelserne anses for at være en sikkerhedsforskrift, og afgørende for, om klageren er berettiget til forsikringsdækning, er herefter, om hun eller den, hvem forskriften påhviler, har udvist forsømmelse. Som udgangspunkt må en overtrædelse af en sikkerhedsforskrift bero på en forsømmelse, og der ses ikke i denne sag at foreligge omstændigheder, der kan begrunde en fravigelse af dette udgangspunkt.'

Begge disse kendelser er samtidig i overensstemmelse med Henning Jønsson's bog: 'Husejerforsikring & ejerskifteforsikring – en kommentar' 3. udgave side 88ff.

Heraf fremgår det blandt andet at:

'Hvis rørene er placeret et sted, hvor der ikke skal være varme, eksempelvis i en skunk eller et uudnyttet loftsrum, der ikke kan betegnes som et lokale, og isoleringen og rørenes placering i øvrigt er i overensstemmelse med forskrifterne i bygningsreglementet, er forskriften ikke overtrådt, og man må herefter undersøge, om der i øvrigt er 'fedtet' med varmen i huset.

...

I sikkerhedsforskrifttermologi kan man sige, at hvis rørene springer – stadig uden det skyldes tilfældig svigtende varmforsyning – er sikkerhedsforskriften objektivt overtrådt, men hvis det lægges til grund, at der har været normal varme, er sikkerhedsforskriften ikke overtrådt ved en forsømmelse, hvorefter selskabet hæfter fuldt ud.'

Selskabet er naturligvis bekendt med kendelsen 97341, men selskabet finder, at kendelsen ikke er i overensstemmelse ovenstående praksis eller teori. Kendelsen er derfor anfægtet af selskabet.

Herudover var der i kendelsen efter det oplyste, tale om en fejl i forbindelse med et forsøg på at skruer ned for varmen, hvor der i stedet blev slukket helt for varmen. Generelt burde dette ikke medføre et andet resultat, men der er efter selskabets opfattelse en afvigelse i forhold til nærværende sag.

I nærværende sag er der ingen oplysninger om, at der skulle være sket en fejl i forbindelse med at skrue ned for varmen. Der er ud fra Bilag 14a tale om et generelt jævnt lavt forbrug af energi til opvarmning, uagtet at udetemperaturen generelt har ligget omkring eller et godt stykke under 0 grader Celsius.

Ud fra de foreliggende oplysninger, herunder oplysningerne om det reelle varmeforbrug finder selskabet det dokumenteret, at der ikke har været tilført ejendommen tilstrækkelig med varme, og da der ikke er dokumentation for tilfældig svigtende varmeforsyning, er det selskabets opfattelse, at sikkerhedsforskriften objektivt er tilsidesat, jf. citatet fra Henning Jønssons bog, samt forsikringsaftalelovens § 51.

Ejendommen var udlejet til en ny lejer, der på skadetidspunktet var i gang med en renovering. Da udlejer mister adgangen til det lejede ved udlejning, er det selskabets opfattelse, at det påhvilede lejeren at påse sikkerhedsforskriftens gennemførelse, og at der af den grund skal ske identifikation imellem klageren og lejeren af ejendommen, jf. forsikringsaftalelovens § 51, stk. 1, 3. led.

Da der som nævnt ikke indgår oplysninger om, at der var tale om et tilfældigt svigt i varme systemet, men der derimod fysisk var skruet ned for radiatorernes termostater, er det selskabets opfattelse, at sikkerhedsforskriften også subjektivt var tilsidesat, hvorfor klageren ikke er berettiget til dækning for frostsprængningen.

Selskabet må derfor fastholde, at skaden ikke er omfattet af den tegnede forsikring.

7.0 Sammenfattende

Ud fra de foreliggende oplysninger er det selskabets opfattelse:

- At der er tale om frostsprængning
- At det frostsprængte rør er placeret på et koldt loft over isoleringen
- At der ikke har været flow i vandet i forsyningsrøret, idet radiatorerne var sat for lavt
- At der generelt har været sparet på varmen
- At ejendommen generelt ikke har været tilstrækkeligt opvarmet
- At det har påhvilet enten klageren eller lejeren at sikre en tilstrækkelig opvarmning
- At nærværende sag er direkte sammenlignelig med kendelsen 97180
- At Henning Jønssons bog ligeledes underbygger at der ikke er dækning i sagen"

Klageren har i meddelelse af 15/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg mener at Tryg komplicerer min klage.

Jeg er ikke enig i deres synspunkter omkring tilstrækkelig eller utilstrækkelig opvarmning. Jeg har vidner på 15-18 grader i huset (ny lejer og hans gulvmand) men det faktum ser Tryg bort fra. Men det er ikke ovenstående min klage handler om. Min klage handler om den ydelse jeg har købt af Tryg og betingelserne for dette produkt.

Min klage er ganske enkelt:

Jeg har købt husforsikring ved Tryg hvor forsikringsbetingelser 1809 er gældende. Jeg rammes af frostsprængning i et uisoleret loftsrum. Tryg afviser dækning med afsæt i undtagelse under pkt. 5.2.1. 'frostsprængninger i lokaler, der ikke tilstrækkeligt opvarmede'. Det mener jeg er forkert da et loftsrum ikke kan defineres som et lokale. Dette finder jeg opbakning til i flere tidligere kendel-

Ankenævnet for Forsikring

9.

101601

ser. F.eks. sag 97.341, 67.151 og 63.400. Dette synspunkt er hvad jeg håber at ankenævnet vil bakke mig op i."

Selskabet har i brev af 2/7 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Til Nævnets orientering kan vi oplyse, at den anfægtede kendelse 97.341, som klageren henviser til, på nuværende tidspunkt verserer for Byretten i [by].

Klagerens indlæg giver ikke anledning til en ændret opfattelse, og det fastholdes således, at klageren har tilsidesat sikkerhedsforskriften om, at lokalerne skal være tilstrækkeligt opvarmet, samt at der ikke er dokumenteret et tilfældig svigt i varmemforsyningen.

Herudover fastholdes det tidligere anførte i sin helhed herunder, at selskabets opfattelse af sagen er i overensstemmelse med Hennings Jønssons bog, gengivet i selskabet første indlæg."

Nævnet har fået forelagt bilag, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af rapport af 31/1 2024 fra rådgivningsfirmaet fremgår bl.a.:

"Bygningen har været opvarmet i perioden 24. november 2023 til 5. december 2023. Det er billeg dokumenteret af taksator at, samtlige termostater var indstillet til minimum frostsikring. Bygningen er indrettet med 2 varmfordelingsanlæg, hvilket er atypisk.

Kreds 1, løber i krybekælder og dækker, stue og pejsestue (indstillet til over frostsikring)

Kreds 2, løber på lofter og dækker køkken, entré, bad og værelser (indstillet til frostsikring)

Bygningens konstruktioner og installationer er indtastet i, BE18 beregningens program, som udgives af staten, til at beregne bygningers energiforbrug.

Forbruget beregnes efter faktuelle klimadata, der udgives af DMI. Graddagene opdateres 1 gang pr. måned (bagud)

Beregningsprogrammet opdeler resultatet pr. måned, ikke pr. dag.

Fremsendt forbrug og døgnets minimums temperatur jf. DMI

Ankenævnet for Forsikring

10.

101601

Dato	gennemsnitligt forbrug pr. døgn	min. temp
24-11-2023	41	2
25-11-2023	86	-3
26-11-2023	89	-5
27-11-2023	81	-3
28-11-2023	96	-9
29-11-2023	96,5	-10
30-11-2023	99,5	-7
01-12-2023	103	-11
02-12-2023	108	-15
03-12-2023	105	-5
04-12-2023	99	-5
05-12-2023	113,058	-1
06-12-2023	0,696	0
07-12-2023	0,246	0

Bygningens varmekorrigeret forbrug beregnes, ud fra en række standardforudsætninger:

Ventilationen er 0,3 l. pr. sekund pr. m², hvilket betyder at opvarmet luft, lukkes ud og der skal bruges fjernvarme kWh på at opvarme ny frisk luft.

Det varme brugsvand opvarmes med fjernvarme, standard er 250 l. varmt vand pr. m² pr. år.

Varmetilskud, fra personer og apparatur som køleskab, PC, TV, vaskemaskine m.v.

I nedenstående er der justeret på ovenstående standard parametre, som rumtemperaturen.

Beregningskernes beregnet varmebehov til rumopvarmning, for de klimakorrigeret resultater fra november og december 2023, er sammenlignet med det oplyste varmekorrigeret forbrug.

	Nov. Varmebehov	Dec. Varmebehov	Gennemsnitligt forbrug pr. dag	Forbrug hele bygningen pr. dag	Oplyst forbrug i perioden, pr. dag (28-11-2023 til 4-12-2023)	Forskel
	kWh/m ²	kWh/m ²	kWh/m ²	kWh	kWh	kWh
20 °C, ventilation 0,3 l/m ² , Varmt vand 250 l/m ² pr. år. Tilskud fra apparatur 3,5 W, tilskud fra personer 1,5 W	29,0	35,3	1,1	168,7	101	-67,7
20 °C, ventilation 0 l/m ² , Varmt vand 0 l/m ² pr. år. Tilskud fra apparatur 0 W, tilskud fra personer 0 W	28,3	33,8	1,0	162,9	101	-61,9
15 °C, ventilation 0,3 l/m ² , Varmt vand 250 l/m ² pr. år. Tilskud fra apparatur 3,5 W, tilskud fra personer 1,5 W	20,3	26,3	0,8	122,2	101	-21,2
15 °C, ventilation 0 l/m ² , Varmt vand 0 l/m ² pr. år. Tilskud fra apparatur 0 W, tilskud fra personer 0 W	20,8	26,1	0,8	123,0	101	-22,0
10 °C, ventilation 0,3 l/m ² , Varmt vand 250 l/m ² pr. år. Tilskud fra apparatur 3,5 W, tilskud fra personer 1,5 W	8,5	17,2	0,4	67,4	101	33,6
10 °C, ventilation 0 l/m ² , Varmt vand 0 l/m ² pr. år. Tilskud fra apparatur 0 W, tilskud fra personer 0 W	10,1	18,4	0,5	74,8	101	26,2

Ankenævnet for Forsikring

11.

101601

Termostater på kreds 1 (stue og pejsestue) er aktive, vurderingen er ca. 15 °C. Indvendige døre til værelser, køkken, entré og bad er efterladt åbne. Varme fra stue og pejsestue, fordeles via luften til værelseområde.

Termostaterne i værelsesområde registrerer den opvarmede rumluft og aktiveres ikke.

Temperaturen i badeværelse (længst væk fra stue) vurderes at være omkring 10 °C."

Af e-mailkorrespondance mellem klageren og lejeren fremgår bl.a.:

"Fra: [lejer]

Sendt: 8. december 2023 07:16

...

Nej, det er lidt svært at sige noget om. Men jeg skønner at det har været imellem 15 og 18 grader. En lidt kølig arbejdstemperatur, siden min hustru valgte at skrue lidt op for varmen.

...

Fra: [klageren]

Sendt: 8. december 2023 06:43

...

Har du et gæt på temperaturen fredag morgen?

...

Fra: [lejer]

Sendt: fredag, december 8, 2023 6:25 AM

...

Med henvisning til gårsdagens telefonsamtale, kan jeg oplyse at vi i sidste uge havde [firma 1] til at foretage gulvafslibning af alle husets trægulve. Selve gulvafslibningen fandt sted mandag. Herefter blev gulvet behandlet med 3 lag lak, hvilket blev foretaget over 3 dage, sidste gang torsdag. Til dette arbejde, er det jo vigtigt at huset er opvarmet.

Vi var i huset fredag morgen, og fik foretaget afdækning af gulvene, med henblik på maling af vægge. Inden vi forlod huset, skruede min hustru lidt op for varmen på et par af radiatorerne. Jeg kan således bekræfte at huset har været tilstrækkeligt opvarmet, da vi forlod det."

Af klagerens e-mail af 13/12 2023 til selskabet fremgår bl.a.:

27/11-30/11 der er gulvmand i huset som sliber og lakerer gulvet 3 gange. Det kræver opvarmet hus.

1/12 om morgen, min lejer er i huset og de skruer lidt op for et par radiator da de skal male ugen efter. de vurderer at der er 15-18 grader i huset.

7/12 morgen, jeg bliver ringet op af [forsyning] som mistænker at der er en lækage på fjernvarmen i [klagerens adresse]. Jeg er ved huset 15 min efter sammen med [forsyning]. Da jeg er 1-2 m fra hoveddøren, kan jeg høre lyden af vand. Ham fra [forsyningen] trodser varmen/det varme vand og kommer frem til kælderen hvor han lukker for fjernvarmen."

Af klagerens e-mail af 18/12 2023 til selskabet fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

12.

101601

"Mandag 27/11 til torsdag 30/11 er gulvmand i huset. Han sliber og lakerer gulvet 3 gange. Han oplyser på tlf. at temperaturen er 18 grader og at hans arbejde kræver dette. Min. udetemperatur i denne periode er -15 som er kl. 04 torsdag. Der bruges 99,5 kWh om torsdagen.

Fredag d 1/12

Mine lejere er i huset og skal gøre klar til at male. De oplyser at temperaturen er 15-18 og min. Min. udetemperatur fredag er kl. 06 og den er -11,6. Forbrug dette døgn er 103 kWh.

Lørdag d 2/12 til tirsdag 5/12 hvor lækagen registreres.

Der bruges 99-113 kWh i døgnnet og min. udetemperatur er lørdag 2/12 kl 7 og den er -16,5.

Forbrug 2022 dec.

Gl. lejer bruger 3911 kWh i december. Ved et skøn på 700 kWh til varmt vand (23 kWh pr dag) giver et 103 kWh pr døgn. Værste dag i december 2022 er 16/12 2022 hvor min udetemperatur er -18. Dette døgn er der brugt 151 kWh – de 23 kWh til varmtvand = 128 kWh.

Forbrug 2021 dec.

Gl. lejer bruger 2666 kWh i december. Ved et skøn på 700 kWh til varmt vand (23 kWh pr dag) giver det 63 kWh pr døgn. Værste dag i december 2021 er 24/12 2022 hvor min udetemperatur er -10. Dette døgn er der brugt 144 kWh – de 23 kWh til varmtvand = 121 kWh."

Af police af 8/11 2021 fremgår bl.a.:

"Forsikringstager: [klageren]

Forsikringssted [adresse]

Huset:

- er opført i 1954 og har et boligareal på 160 m2 og anvendes udelukkende til privat beboelse
- er uden kælder
- har 1 toilet
- har fjernvarme som primær opvarmningsform
- har eternit- eller fibercementtag og ydervægge er mursten
- benyttes til udlejning
- Garage/udhus har et bebygget areal på 29 m2."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"2. Hvem er omfattet

Forsikringen omfatter forsikringstageren som ejer eller bruger af huset. Hvis huset er ejet af en virksomhed, er virksomheden ikke omfattet af privat retshjælp. Personer, som hjælper med at passe ejendommen, er kun dækket af husejeransvar.

...

5.2.1 Vejrskade

Forsikringen dækker skader som følge af:

...

- frostsprængning i rør, der tilfører de forsikrede bygninger vand eller varme samt skader som følge af frostsprængning i indendørs røranlæg og forbundne installationer.

...

Forsikringen dækker ikke:

- frostsprængning i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmede, medmindre skaden skyldes tilfældigt svigtende varmeforsyning.

...

Tilfældigt svigtende varmeforsyning er forhold, som hverken ejer eller bruger har haft indflydelse på. Det er ikke tilfældigt, hvis den svigtende varmeforsyning fx skyldes manglende oliebeholdning.

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte den 7/12 2023, at der fra 2/12 til 7/12 2023 var sket brud på et synligt fjernvarmerør på loftet i klagerens ejendom. Ejendommen stod tom, mens klagerens lejere istandsatte lejemålet. Taksatoren konstaterede, at der var sket frostsprængning flere steder på varmerørene i loftsrummet. Varmerørene befinder sig over isoleringen mellem loftsgulv og beboelse. Der er ikke isolering ud mod tagbelægning. Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at der er tale om en frostsprængning i utilstrækkeligt opvarmede lokaler, hvilket er undtaget fra dækning. Klageren ønsker dækning.

Klageren har anført, at selskabet ikke kan afvise dækning med begrundelse i undtagelsen "frostsprængninger i lokaler, der ikke tilstrækkeligt opvarmede", idet et uisolaret loftsrum ikke er et lokale. Klageren har henvist til sagerne 97.341, 67.151 og 63.400. Klageren har anført, at han har vidner på, at der var 15-18 grader i huset.

Selskabet har anført, at sag 97.341 – der er anfægtet og ved byretten, hvor den forventes hovedforhandlet ultimo 2025 – ikke er i overensstemmelse med praksis eller teori. Selskabet har anført, at sikkerhedsforskriften om, at lokalerne skal være tilstrækkeligt opvarmede, objektivt er tilsidesat. Selskabet har anført, at sammenstillingen af udendørstemperaturer med ejendommens energiforbrug fra 24/11 2023 til 7/12 2023 indikerer, at der den 23/11 2023 har været frosne varmerør med enkelte strenge, der kunne trække varme. Den 5/12 2023 – da udetemperaturen steg til lige over frysepunktet – kom der hul på et vandrør kl. 21-22, hvor forbruget steg til 31 kWh. Selskabet har anført, at der generelt har været sparet på varmen, og at ejendommen generelt ikke har været tilstrækkeligt opvarmet til at sikre mod frostsprængninger. Varmerøret på loftet leverer varme til husets værelser, hvor radiatorerne stod på "frostfri", hvilket normalt svarer til maksimalt 7 grader. Varmerøret i krybekælderen leverede varme til

stuen, hvor radiatorerne stod mellem 1 og 3, hvilket svarer til ca. 15 grader. Dørene til værelserne stod åbne, hvorved varmen fra stuen fordelte sig til værelserne. Dette har medført, at værelserne ikke har trukket på det varme vand i rørene over loftet, og der har derfor ikke været flow på vandet i rørene.

Selskabet har anført, at sikkerhedsforskriften er tilsidesat, idet der var skruet ned for radiatorernes termostater. Selskabet har anført, at der skal ske identifikation imellem klageren og lejeren. Selskabet har anført, at ejendommen var udlejet til en ny lejer, der på skadetidspunktet var i gang med en renovering. Det påhvilede lejeren at påse sikkerhedsforskriftens gennemførelse.

Det fremgår af lejerens e-mails af 8/12 2023, at "vi i sidste uge havde [firma 1] til at foretage gulvafslibning af alle husets trægulve. Til dette arbejde, er det jo vigtigt at huset er opvarmet. Vi var i huset fredag morgen, og fik foretaget afdækning af gulvene, med henblik på maling af vægge. Inden vi forlod huset, skruede min hustru lidt op for varmen på et par af radiatorerne" og "jeg skønner at det har været imellem 15 og 18 grader. En lidt kølig arbejdstemperatur, siden min hustru valgte at skrue lidt op for varmen".

Det fremgår af klagerens e-mail af 18/12 2023, at "mandag 27/11 til torsdag 30/11 er gulvmand i huset. Han sliber og lakerer gulvet 3 gange. Han oplyser på tlf. at temperaturen er 18 grader og at hans arbejde kræver dette. Min. udetemperatur i denne periode er -15 som er kl. 04 torsdag. Der bruges 99,5 kWh om torsdagen. Fredag d 1/12. Mine lejere er i huset og skal gøre klar til at male. De oplyser at temperaturen er 15-18".

Det fremgår af fotografier af loftsrummet, at der er tale om et gitterspærloft med isolering på hele loftsgulvet.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 5.2.1, at forsikringen dækker skader som følge af:

Ankenævnet for Forsikring

15.

101601

frostsprængning i rør, der tilfører de forsikrede bygninger vand eller varme samt skader som følge af frostsprængning i indendørs røranlæg og forbundne installationer. Forsikringen dækker ikke frostsprængning i lokaler, der ikke er tilstrækkeligt opvarmede, medmindre skaden skyldes tilfældigt svigtende varmforsyning.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at det pågældende loftsrum efter sin beskaffenhed og sine anvendelsesmuligheder ikke kan anses for omfattet af forsikringsbetingelsernes definition af ordet "lokale". Selskabets begrundelse for afvisning af skaden – at skaden skyldes frost i et uopvarmet lokale – kan derfor ikke finde anvendelse, hvorfor selskabet skal anerkende, at vandskaderne er omfattet af forsikringsdækningen. Nævnet henviser til sagerne 97341, 63400 og 67151.

Nævnet har herefter ikke haft anledning til at tage stilling til, om der – som anført af selskabet – kan ske identifikation mellem klageren og lejereren for så vidt angår overholdelsen af sikkerhedsforskriften.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende, at vandskaderne er omfattet af forsikringsdækningen. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og opgøre skaden i overensstemmelse med aftalegrundlaget. En eventuel kontanterstatning forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Ankenævnet *for* Forsikring

16.

101601

Hans-Jørgen Nymark Beck